

Подизање и гајење шума, 2019.**– Методолошка објашњења –**

Извештај о подизању и гајењу шума у државној и приватној својини ради се у годишњој периодици, на основу података добијених од извештајних јединица јавних предузећа „Србијашуме“ и „Војводинашуме“, као и јавних предузећа националних паркова. Подаци се прикупљају и од радних организација у којима је шумарство главна или споредна делатност. У овом саопштењу исказују се подаци о радовима извршеним на вештачком пошумљавању земљишта, затим подаци о радовима извршеним на нези и мелиорацији високих, изданачких и осталих категорија шума, као и подаци о подизању плантажа и интензивних засада.

Подаци о вештачком пошумљавању земљишта односе се на вештачко пошумљавање површина у шумама (стара и нова сецишта, голети) и изван шума (крш, голети, живи песак, еродирано и пољопривредно земљиште). Подаци о нези и мелиорацији високих, изданачких и осталих категорија шума приказују радове који су у овим шумама извршени током једне календарске године. Подаци се односе на радове у вези с негом подмлатка, чишћењем, проредама, обогаћивањем шума (четинари и лишћари), припремом и негом земљишта, конверзијом, реконструкцијом, супституцијом, ресурекцијом и попуњавањем. Чишћење је мера неге шума којом се из шума уклањају сва она стабла која у њој не треба да остану из било којих разлога, изузимајући она која условљавају прореду. Прореда је главна мера неге шума, а њен циљ је да се путем сече обезбеди развој стабала која су квалитетно најбоља у биолошком и техничком погледу. Обогаћивање шума значи уношење (интродукција) четинара и племенитих лишћара у постојеће шуме ради њиховог обогаћивања, тј. ради повећања економске вредности. Припрема и нега земљишта подразумевају радове на одводњавању, наводњавању, припреми за природно пошумљавање састојина и сл. Конверзија значи претварање ниских у високе шуме, односно превођење шума из нижег у виши узгојни облик гајења. Реконструкција је мелиоративна мера: на одређеној површини шума се посече чистом сечом и онда се изврши пошумљавање те површине. Супституција је мелиоративна мера која такође подразумева чисту сечу шума на одређеној површини, али се та површина затим пошумљава истом врстом која је посечена. Ресурекција је мера којом се шикаре, сечом стабалаца на пањ, претварају у изданачке шуме. Попуњавање састојина значи попуњавање мањих празнина, првенствено у деградираним шумама и шикарама, врстама дрвета из којих је састојина већ састављена.

Подаци о подизању плантажа и интензивних засада односе се на шуме подигнуте од селекционисаног садног материјала с кратком опходњом и интензивним прирастом. Приказују се и подаци о заштитним појасевима, а то су сви плантажни засади који имају првенствено заштитну функцију (заштита од ветра, поплава и суша). Исказују се само оне површине код којих је употребљен селекционисани садни материјал брзог раста. Ови подаци не обухватају дрвореде подигнуте поред путева, канала, на међама, као ни групице стабала која се налазе на пољопривредном земљишту.

1. Вештачко пошумљавање без подизања плантажа и интензивних засада¹⁾

ha

	Површина пошумљеног земљишта									
	укупно	у шумама			изван шума					
		свега	сецишта	голине	свега	крш, голет	живи песак	еродирано земљиште	пољопривредно земљиште	остало земљиште
2018	1547	1153	1006	147	394	257	-	9	52	76
2019	3077	1862	1546	316	1215	182	-	5	45	983
Индекс 2018 = 100	199	161	154	215	308	71	-	56	86	1293
Република Србија	3077	1862	1546	316	1215	182	-	5	45	983
Београдски регион	69	64	61	3	5	-	-	-	-	5
Регион Војводине	1040	995	803	192	45	-	-	-	-	45
Регион Шумадије и Западне Србије	1470	411	351	60	1059	119	-	-	29	911
Регион Јужне и Источне Србије	498	392	331	61	106	63	-	5	16	22
Регион Косово и Метохија

¹⁾ Обухваћене су државне и приватне шуме.

2. Подизање плантажа и заштитних појасева¹⁾

ha

	Република Србија					
	укупно	Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Западне Србије	Регион Јужне и Источне Србије	Регион Косово и Метохија
2018	695	120	538	10	27	...
2019	1202	123	980	19	80	...
Индекс 2018 = 100	173	102	182	190	140	...
Плантаже	1202	123	980	19	80	...
С пољопривредним културама	3	-	-	-	3	...
Без пољопривредних култура	1199	123	980	19	77	...
Заштитни појасеви	1	-	1	-	-	...
С пољопривредним културама	-	-	-	-	-	...
Без пољопривредних култура	1	-	1	-	-	...

¹⁾ Обухваћене су државне и приватне шуме.

3. Индекси вештачког пошумљавања, 2018. и 2019.

2018 = 100

	Република Србија					
	укупно	Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Западне Србије	Регион Јужне и Источне Србије	Регион Косово и Метохија
2018	1547	25	507	603	412	...
2019	3077	69	1040	1470	498	...
Индекс	199	276	205	244	121	...

4. Гајење шума, 2019.

ha

	Нега и мелиорација шума												
	укупно	у приватној својини					у државној својини						
		свега	Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Западне Србије	Регион Јужне и Источне Србије	Регион Косово и Метохија	свега	Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Западне Србије	Регион Јужне и Источне Србије	Регион Косово и Метохија
Нега високих шума													
Нега подмлатка	2994	34	-	11	23	-	...	2960	30	1954	402	574	...
Чишћење	1186	54	-	-	54	-	...	1132	29	123	541	439	...
Прореди	18398	5876	-	-	4961	915	...	12522	105	755	7923	3739	...
Обогађивање шума	112	50	-	-	-	50	...	62	-	28	13	21	...
Четинари	107	50	-	-	-	50	...	57	-	28	8	21	...
Лишћари	5	-	-	-	-	-	...	5	-	-	5	-	...
Припрема и нега земљишта	4288	2	-	-	2	-	...	4286	-	4176	34	76	...
Конверзија	70	6	-	6	-	-	...	64	-	-	14	50	...
Супституција	9	-	-	-	-	-	...	9	-	-	8	1	...
Реконструкција	18	1	-	-	1	-	...	17	-	-	10	7	...
Нега изданацких шума													
Нега подмлатка	457	-	-	-	-	-	...	457	-	183	97	177	...
Чишћење	425	118	-	87	-	31	...	307	-	89	27	191	...
Прореди	21709	11263	50	-	4549	6664	...	10446	449	1401	4313	4283	...
Обогађивање шума	8	4	-	-	4	-	...	4	-	-	-	4	...
Четинари	4	4	-	-	4	-	...	-	-	-	-	-	...
Лишћари	4	-	-	-	-	-	...	4	-	-	-	4	...
Припрема и нега земљишта	92	-	-	-	-	-	...	92	-	9	38	45	...
Конверзија	664	58	-	-	52	6	...	606	-	24	54	528	...
Супституција	55	-	-	-	-	-	...	55	-	-	-	55	...
Реконструкција	422	127	49	-	61	17	...	295	-	23	80	192	...
Мелиорација осталих шума													
Нега подмлатка	25	25	-	-	25	-	...	-	-	-	-	-	...
Чишћење	57	38	-	-	9	29	...	19	-	10	-	9	...
Прореди	2193	1836	-	-	17	1819	...	357	-	52	-	305	...
Обогађивање шума	-	-	-	-	-	-	...	-	-	-	-	-	...
Четинари	-	-	-	-	-	-	...	-	-	-	-	-	...
Лишћари	-	-	-	-	-	-	...	-	-	-	-	-	...
Конверзија	21	15	-	-	15	-	...	6	-	-	6	-	...
Супституција	11	-	-	-	-	-	...	11	-	-	11	-	...
Ресурекција	59	26	-	-	-	26	...	33	-	-	11	22	...
Попуњавање	-	-	-	-	-	-	...	-	-	-	-	-	...

5. Вештачко пошумљавање по врстама дрвећа, 2019.

ha

	Укупно	У шумама у приватној својини					У шумама у државној својини						
		свега	Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Западне Србије	Регион Јужне и Источне Србије	Регион Косово и Метохија	свега	Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Западне Србије	Регион Јужне и Источне Србије	Регион Косово и Метохија
УКУПНО	3077	104	-	-	71	33	...	2973	69	1040	1399	465	...
Четинари	604	38	-	-	38	-	...	566	5	10	4421	130	...
Смрча	363	33	-	-	33	-	...	330	-	-	227	103	...
Јела	6	-	-	-	-	-	...	6	-	-	-	6	...
Црни бор	180	3	-	-	3	-	...	177	-	10	155	12	...
Бели бор	41	2	-	-	2	-	...	39	-	-	32	7	...
Вајмутов бор	4	-	-	-	-	-	...	4	-	-	4	-	...
Дуглазија	5	-	-	-	-	-	...	5	-	-	3	2	...
Ариш	-	-	-	-	-	-	...	-	-	-	-	-	...
Остали четинари	5	-	-	-	-	-	...	5	5	-	-	-	...
Лишћари	2473	66	-	-	33	33	...	2407	64	1030	978	335	...
Буква	90	-	-	-	-	-	...	90	-	-	16	74	...
Храст	1313	3	-	-	-	3	...	1310	19	472	812	7	...
Багрем	199	32	-	-	21	11	...	167	-	83	39	45	...
Остали тврди лишћари	342	5	-	-	3	2	...	337	33	93	91	120	...
Топола	426	26	-	-	9	17	...	400	-	328	-	72	...
Остали меки лишћари	103	-	-	-	-	-	...	103	12	54	20	17	...

Напомене уз објављене податке

Републички завод за статистику од 1999. године не располаже појединим подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно). Обим радова на пошумљавању у 2019. већи је у односу на претходну годину за 99%. Од четинарских врста дрвета најзаступљенија је смрча, са 363 ха пошумљене површине, а од лишћарских врста дрвета најзаступљенији је храст, са 1313 ха пошумљене површине. Радови на подизању плантажа и заштитних појасева у 2019, у односу на претходну годину, повећани су за 507 ха.

Контакт: velibor.lazarevic@stat.gov.rs, тел.: 011 2412-922, локал 345
Издаје и штампа: Републички завод за статистику, 11 050 Београд, Милана Ракића 5
Телефон: 011 2412-922 (централа) • Телефакс: 011 2411-260 • www.stat.gov.rs
Одговара: др Миладин Ковачевић, директор
Тираж: 20 • Периодика излажења: годишња